

PRIZNANJA ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST V SLOVENIJI

Energetska učinkovitost »Made in Germany«

21. april 2020, Ljubljana

Sporočilo za javnost | Ljubljana, 21. april 2021

Zmagovalno priznanje za energetska učinkovitost v Sloveniji 2021 podjetju Menerga

Spoštovani novinarji in uredniki,

pod okriljem Nemškega zveznega ministrstva za gospodarstvo in energijo (BMW), je Slovensko-nemška gospodarska zbornica (AHK Slovenija) podelila Priznanja za energetska učinkovitost v Sloveniji 2021, s področja učinkovite rabe energije v stavbah šestim inovativnim projektom. Med finalisti je strokovna komisija izbrala tudi zmagovalca, t.j. podjetja Menerga s projektom nizkoenergetski vrtec Kamnitnik.

Menergin projekt odlikuje usmerjenost v učinkovito in 100-odstotno izkoriščanje obnovljivih virov energije (OVE) tako za ogrevanje kot za hlajenje, še posebno plitke geotermije. Ta ima v Sloveniji velik, a neizkoriščen potencial, zato je projektna rešitev uspešen prikaz izrabe te oblike energije v praksi, je v svoji utemeljitvi navedla strokovna žirija. Projekt pridružuje obenem trajnostno zasnovano rešitev za hlajenje prostorov, pri čemer je v maksimalni meri izkoriščena pasivna energija za hlajenje, ter rešitve prezračevanja in ogrevanja sanitarne tople vode.

Kratka je tudi vračilna doba omenjene investicije. Tako se večji del investicije v tovrstno inovativno tehnologijo povrne preko prihrankov energije v 3 do 4 letih. Kot je še v svoji obrazložitvi navedla žirija, projekt uspešno povezuje nemško in slovensko znanje ter učinkovite in celostno zasnovane energetske rešitve. Pomemben vidik je po navedbah komisije tudi zagotavljanje kakovostnih in zdravih bivalnih pogojev, ki jih zasnova sistema podjetja Menerga omogoča.

Navsezadnje pa gre v primeru vrtca za javno stavbo, kar je ključno z vidika doseganja nacionalnih energetskega-podnebnih ciljev. »Za nas je ta projekt dokaz, da imamo na voljo vso potrebno tehnologijo, znanje in izkušnje za izrabo obnovljivih virov za optimizacijo stavb,« je ob podelitvi priznanja izpostavil **Tadej Muršič**, vodja marketinga v Menergi.

Med finaliste so se, poleg zmagovalca Menerga, uvrstili še podjetje LUNOS Lüftungstechnik s projektom Vile na Brodu in vgrajenim sistemom prezračevanja stavb z rekuperacijo; podjetje K2

Systems s postavitvijo sončne elektrarne na srednji šoli Veno Pilon; podjetje Viessmann Climate Solutions s projektom centralnega energetskega sistema na letališču Jožeta Pučnika; podjetje Max Weishaupt z uporabo inovativnih tehnologij v projektu Apart Hotel Stare in podjetje Knauf Insulation z demonstracijsko-izobraževalnim centrom v Škofji Loki (KIEXC).

Projektom oziroma podjetjem, ki so se uvrstila v ožji izbor, je skupno to, da so v stavbah po Sloveniji uspešno implementirala najbolj energetske učinkovite in inovativne nemške tehnologije. Eden od pomembnejših kriterijev pri izboru je bil vidik energetske učinkovitosti in njihovih rešitev, je dejal član strokovne žirije **Jure Čižman**, z Instituta 'Jožef Stefan' Center za energetske učinkovitost (IJS CEU). Pri ocenjevanju je žirija obenem upoštevala tudi vidik izkoriščanja obnovljivih virov energije, predvsem lokalnih, kompleksnost projekta, pa tudi vidik samooskrbnosti ter vidik povezovanja slovenskega in nemškega znanja, je pojasnil Čižman.

Spletni dogodek, ki je vključeval tudi strokovne predstavitve in energetske razprave, je potekal pod okriljem iniciative 'German Energy Solutions' nemškega zveznega ministrstva za gospodarstvo in energijo (BMW), ki s tem podpira Slovenijo na njeni poti v zeleno prihodnost.

Kot je v uvodnem nagovoru izpostavil **Blaž Košorok**, državni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo, stavbe v Sloveniji porabijo kar 36% vse energije, zato v prihodnosti pričakujemo manjšo porabo energije in večjo uporabo trajnostne energije. Cilj je ustvariti ničelno porabo energije v stavbah.

Nemčija je za izboljšanje prezračevalnih sistemov vložila 500 milijonov evrov

V diskusiji predstavnikov strokovne komisije, z naslovom »Energetska učinkovitost iz mikro in makro perspektive v Sloveniji: od gospodinjstev do gospodarstva«, se je moderatorica, mag. **Alenka-Lena Klopčič**, direktorica in urednica, Montel Energetika.NET, navezala na sprejeto subvencioniranje za prenavo obstoječih prezračevalnih in klimatskih sistemov v javnih stavbah in v prostorih zbiranja. »V Nemčiji je bila 20. oktobra 2020 v skladu s tem zagotovljena podpora za prezračevalne in klimatizacijske sisteme, ki oskrbujejo z zrakom celotne stavbe ali vsaj nadstropja. Sistemi morajo prezračevati prostore, v katerih se redno zbirajo večje skupine ljudi. Nemčija je za izboljšanje prezračevalnih sistemov vložila 500 milijonov evrov, saj želijo s prenavo preprečiti širjenja korona virusa, ki se z aerosoli prenaša preko zraka. Rešitev je prav intenzivno prezračevanje. Z izmenjavo zraka s svežim zrakom ali ustrezno filtriranim zrakom se koncentracija kapljic in aerosolov v zraku v prostoru odstrani ali zmanjša, tveganje okužbe se za vse osebe v prostoru je zmanjša. Posebej prizadete so stavbe, ki so dostopne za javnost, in druga zbirališča, v katerih se običajno dlje časa zadržuje več ljudi. Denar ni na voljo za nove sisteme, temveč za nadgradnjo obstoječih prezračevalnih sistemov, na primer s filtri, ki izboljšajo zrak tako, da se zmanjša tveganje okužbe. Preoblikovanje želijo izvesti kar se da hitro. Ker je bilo do sedaj od 500 milijonov porabljenih le 5 milijonov sredstev, so spremenili pogoje za vložitev prošnje, saj so bili pogoji postavljeni preveč ozko in mnogo stavb ni bilo zavzeto v program. Zato je BMWi revidiral smernice za subvencioniranje za prenavo obstoječih prezračevalnih in klimatskih sistem, ki veljajo od 2. aprila dalje.«

Slovenija skuša biti realno previdna pri postavljanju ciljev. Zavedanja je vedno več, manjkajo pa strukture, ki bi podprle cilje

mag. **Jure Čižman**, Institut Jožef Stefan, Center za energetske učinkovitost je ob tem izpostavil, da v Sloveniji ne bi smeli predolgo čakati - na spremembe, ki se pojavljajo, se je potrebno odzvati hitro. »Izkušnje iz tujine se lahko prenesejo tudi na Slovenijo. Rešitev je veliko, vendar univerzalnih ni. Potrebno je individualno prilagajanje stavbi in le-to bi bilo, brez kompetentnih strokovnjakov, težko. Slovenija skuša biti realno previdna pri postavljanju ciljev. Zavedanja je vedno več, manjkajo pa strukture, ki bi podprle cilje.«

Podobno tudi **Borut Hočevár**, urednik vsebin Okolje in energija pri Časniku Finance: »V Sloveniji zamujamo pri lovljenju trendov v EU. To se kaže v prepočasni prenavi stavb, nato pa se zaplete zaradi premajhnega števila izvajalcev. Spodbuditi bi bilo potrebno hitrejšo prilagajanje trgu.«

Ana Struna Bregar, izvršna direktorica, CER – Partnerstvo za trajnostno gospodarstvo Slovenije je izpostavila, da delamo stavbe za ljudi, zato je ključno, da ustvarimo zdrave in kakovostne bivalne pogoje. »Energetska tranzicija prinaša kompleksno modernizacijo. Potrebne so prilagoditve novih tehnologij in sistemov, ki bi pritegnile tuja podjetja v Slovenijo. Podjetja vedno bolj spremljajo porabo energije v celotni dobavni verigi.«

Dr. **Franč Žlahtič**, član Sveta za energetiko pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (SE SAZU) pa je dejal, da temeljijo predlogi podjetij in projektov, ki so prejela priznanja, na trajnostnem prehodu,

iz fosilnih goriv na trajnostne vire energije. »Pri procesu izboljšanja energetske učinkovitosti se ustvarijo nova delovna mesta, znanja in storitve. Pri tem so meje prezrte. Pomembne je dolgoročno financiranje, ki naredi stavbe ali celotna naselja energetske neodvisna. Akademsko znanost je postavila statusne prioritete. Dve sta energetska učinkovitost in razogljičenost stavb.«

Slovensko-nemška gospodarska zbornica s sedežem v Ljubljani je del globalne mreže bilateralnih nemških gospodarskih zbornic, ki se nahajajo v več kot 90 državah po svetu. S ciljem spodbujanja trgovinskih in poslovnih odnosov med Slovenijo in Nemčijo je zbornica, od svoje ustanovitve leta 2006, prvi naslov za nemška podjetja in združenja glede informacij o slovenskem trgu in prvi naslov za slovenska podjetja ter združenja glede informacij o nemškem trgu.